

AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA
ÀREA TRIBUTÀRIA I D'INGRESSOS

NOVETATS DEL CÀNON DE L'AIGUA

**LLEI 5/2012, DEL 20 DE MARÇ, DE MESURES FISCALS, FINANCERES I
ADMINISTRATIVES I DE CREACIÓ DE L'IMPOST SOBRE LES ESTADES EN
ESTABLIMENTS TURÍSTICS**

ÍNDEX

1. NOVETATS EN LA FACTURACIÓ ALS ABONATS

- 1.1. Incorporació del quart tram del cànon de l'aigua en els usos domèstics
- 1.2. Tipus aplicables del cànon de l'aigua
- 1.3. Modificació de l'exempció del cànon de l'aigua de determinats usos realitzats per administracions públiques
- 1.4. Tractament de fuites per a usos industrials o assimilables

2. L'ENTITAT COM A SUBJECTE PASSIU SUBSTITUT DEL CÀNON DE L'AIGUA: NOVETATS EN LES OBLIGACIONS DE LES ENTITATS SUBMINISTRADORES

- 2.1. Repercussió al contribuent del cànon de l'aigua
- 2.2. Modificació dels terminis de presentació de la declaració i autoliquidació per repercussió del cànon

3. L'ENTITAT COM A SUBJECTE PASSIU DEL CÀNON: DECLARACIÓ I AUTOLIQUIDACIÓ DEL CÀNON DE L'AIGUA PEL SEU ÚS.

- 3.1. Entitat subministradora com a subjecte passiu del cànon de l'aigua
- 3.2. Determinació de la base imposable
- 3.3. Determinació del cànon aplicable
- 3.4. Coeficients reductors del tipus de gravamen general (TGG)
- 3.5. Càlcul de l'import resultant i aplicació dels coeficients sobre el tipus de gravamen general (TGG)
- 3.6. Procediment per a la presentació de la declaració i autoliquidació del cànon de l'aigua i declaració de volums
- 3.7. Mesures temporals

AFECTACIÓ DE LES NOVETATS DEL CÀNON DE L'AIGUA A LES ENTITATS SUBMINISTRADORES

La Llei 5/2012, de 20 de març, de mesures fiscals i financeres i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics recull canvis importants en la facturació del cànon de l'aigua a tercers, en el calendari d'obligacions de les entitats subministradores i l'inici de l'aplicació del gravamen general del cànon de l'aigua a autoliquidar per part de les entitats subministradores. La llei entra en vigor l'endemà de la publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya número 6094, de 23 de març.

1. NOVETATS EN LA FACTURACIÓ ALS ABONATS

1.1. Incorporació del quart tram del cànon de l'aigua en els usos domèstics (art. 69)

Aquesta modificació entra en vigor per als **consums produïts** a partir de l'endemà de la publicació de la Llei 5/2012 (DOGC 6094, de 23 de març).

Es modifiquen els valors dels trams del cànon de l'aigua incorporant-se un quart tram. L'aplicació és la següent:

1r. Tram	Consum mensual fins a 9 m ³	Tipus municipal protegit x 1
2n. Tram	Consum mensual entre 9 i 15 m ³	Tipus municipal ordinari x 2
3r. Tram	Consum mensual entre 15 i 18 m ³	Tipus municipal ordinari x 5
4t. Tram	Consum mensual superior a 18 m ³	Tipus municipal ordinari x 8

En quant a l'ampliació dels trams segons el nombre de persones, es fixa la següent taula:

BASE IMPOSABLE MENSUAL (m³)				
Consums a partir 24/03/12	1r. Tram	2n. Tram	3r. Tram	4t. Tram
0 a 3 persones	Fins a 9	De 10 a 15	De 16 a 18	Més de 18
4 persones	Fins a 12	De 13 a 20	De 21 a 24	Més de 24
5 persones	Fins a 15	De 16 a 25	De 26 a 30	Més de 30
6 persones	Fins a 18	De 19 a 30	De 31 a 36	Més de 36
7 persones	Fins a 21	De 22 a 35	De 36 a 42	Més de 42
n persones	>= 3n	> 3n <= 5n	> 5n <= 6n	> 6n
Tipus x Coeficient	Protegit x 1	Ordinari x 2	Ordinari x 5	Ordinari x 8

Com sigui que la facturació trimestral és la més habitual, us adjuntem una taula amb aquesta distribució, aplicable als consums produïts a partir del **24 de març de 2012**:

PERSONES	Trimestral estàndard			
	1r. Tram	2n. Tram	3r. Tram	4t. Tram
3	<= 27	<= 45	<= 54	> 54
4	<= 36	<= 60	<= 72	> 72
5	<= 45	<= 75	<= 90	> 90
6	<= 54	<= 90	<= 108	> 108
7	<= 63	<= 105	<= 126	> 126
8	<= 72	<= 120	<= 144	> 144
n	<= 3n	<= 5n	<= 6n	> 6n

1.2. Tipus aplicables del cànon de l'aigua

Pel que fa als tipus per als usos domèstics aprovats a la Llei 1/2012, del 22 de febrer, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2012, es modifica el tipus referent al consum superior a la dotació bàsica que passa de 0,5056 €/m³ a 0,5147 €/m³.

Pel que fa als tipus per a usos industrials es manté per als municipis de les Terres de l'Ebre¹ el coeficient 0,70 d'aplicació al gravamen general.

La entrada en vigor és el 24 de març de 2012

1.3. Modificació de l'exempció del cànon de l'aigua de determinats usos realitzats per administracions públiques (64.2.c)

L'exempció relativa als *“usos destinats a la prestació gratuïta, per part de les administracions titulars, dels serveis d'alimentació de fonts públiques i monumentals, neteges de carrers i regs de parcs, jardins i camps esportius públics i altres establerts per reglament”* ha quedat modificada en el sentit que aquesta exempció s'aplicarà per aigua no potable, regenerada o reutilitzada i sempre i quan no hagi estat distribuïda a través de les xarxes de subministrament d'aigua potable.

En conclusió, en tractar-se d'aigua de subministrada per xarxa, les administracions públiques hauran de **satisfer només el gravamen general industrial** d'aquests consums, donat que el gravamen específic d'aquests usos és zero (art. 72.3).

La entrada en vigor és l'1 d'octubre de 2012.

¹ Definita a l'article 69 del Decret Legislatiu 3/2003

Agència Catalana de l'Aigua

Provença, 204-208
08036 Barcelona
Tel. 93 567 28 00
Fax 93 567 27 80
NIF Q 0801031 F

1.4. Tractament de fuites per a usos industrials o assimilables (72.3).

Tot i que l'aplicació del gravamen general és per la totalitat del volum facturat a l'abonat, aquesta mesura **redueix el tipus d'aplicació del gravamen específic** en els casos de fuga per a usos industrials.

Com en el cas domèstic, un cop valorat per part del subministrador que la fuga s'esdevé com un fet fortuït no atribuïble a negligència de les persones usuàries, es calcularà el volum d'excés segons el consum habitual en els dos darrers anys.

Per aquest volum d'excés s'aplicarà el tipus aprovat de gravamen específic multiplicat per un coeficient de 0,5. Al volum habitual s'aplicarà íntegrament el gravamen específic.

La entrada en vigor és el 24 de març de 2012.

Agència Catalana de l'Aigua

Provença, 204-208
08036 Barcelona
Tel. 93 567 28 00
Fax 93 567 27 80
NIF Q 0801031 F

2. L'ENTITAT COM A SUBJECTE PASSIU SUBSTITUT DEL CÀNON DE L'AIGUA: NOVETATS EN LES OBLIGACIONS DE LES ENTITATS SUBMINISTRADORES

2.1. Repercussió al contribuent del cànon de l'aigua (art. 66.3)

Per a les factures emeses a partir de **24 de març de 2012**, la definició dels subministradors d'aigua com a **substituts del contribuent** obliguen les entitats subministradores la satisfacció dels imports corresponents a les seves obligacions tributàries, per a posteriorment repercutir el cànon de l'aigua en les factures que emetin pel servei del subministrament d'aigua als contribuents

L'entitat ha pagat el tribut i es **rescabala** de l'import pagat (d'una quantitat igual a l'import del tribut).

El cànon de l'aigua passa a ser un cost més del servei de subministrament d'aigua que es presta a l'abonat i forma part de la base imposable de l'IVA que s'aplica en la facturació d'aquest servei. Per tant, canvia **la forma de tractament de l'IVA**, el qual **ja no s'ingressarà a l'Agència Catalana de l'Aigua en les autoliquidacions** i tampoc s'especificarà el nom ni el NIF de l'Agència a les factures d'aigua.

Formalment, la factura recollirà la "**Repercussió del cànon de l'aigua**" com l'epígraf on el contribuent visualitzarà els trams del cànon repercutit.

En conclusió, les entitats han d'autoliquidar els imports repercutits nets als contribuents en concepte de cànon de l'aigua i es modifica **la justificació d'impagats** del cànon de l'aigua davant l'Agència Catalana de l'Aigua. Així les entitats que acreditin que no poden dur a terme la recaptació en via de constrenyiment d'allò que facturem, podran justificar com incobrable l'import repercutit per factura, quan l'abonat hagi entrat en situació de concurs de creditors o bé es produeixi la concurrència dels següents requisits:

- que hagi passat més d'un any des de l'acreditament de l'import repercutit sense obtenir-ne el cobrament, i que aquesta circumstància sigui degudament recollida en la comptabilitat de l'entitat,
- que l'import incobrat, corresponent al cànon de l'aigua, sigui superior a 150€,
- que l'entitat subministradora acrediti haver instat el cobrament del deute mitjançant reclamació judicial i requeriment notarial.

Per aquesta condició de substitut del contribuent, el compliment de les obligacions materials i formals que la norma imposa als subministradors no acredita, en cap cas, cap tipus de compensació econòmica.

Agència Catalana de l'Aigua

Provença, 204-208
08036 Barcelona
Tel. 93 567 28 00
Fax 93 567 27 80
NIF Q 0801031 F

2.2. Modificació dels terminis de presentació de la declaració i autoliquidació per repercussió del cànon (art. 75.4)

Cal declarar **mensualment** els imports repercutits nets del cànon de l'aigua. La facturació de cada mes serà declarada i ingressada com a màxim **el dia 20 del mes següent al que s'ha produït la facturació**, d'acord al següent calendari:

Facturat	Data límit de declaració i ingrés dels imports repercutits
Gener	20 de febrer
Febrer	20 de març
Març	20 d'abril
Abril	20 de maig
Maig	20 de juny
Juny	20 de juliol

Facturat	Data límit de declaració i ingrés dels imports repercutits
Juliol	20 d'agost
Agost	20 de setembre
Setembre	20 d'octubre
Octubre	20 de novembre
Novembre	20 de desembre
Desembre	20 de gener de l'any següent

3. L'ENTITAT COM A SUBJECTE PASSIU DEL CÀNON: DECLARACIÓ I AUTOLIQUIDACIÓ DEL CÀNON DE L'AIGUA PEL SEU ÚS.

3.1. Entitat subministradora com a subjecte passiu del cànon de l'aigua

L'entitat subministradora deixa d'estar exempta de tributació del cànon. No obstant, el gravamen específic té valor zero (article 72.3) i solament serà d'aplicació el gravamen general (a partir de la Llei 1/2012, del 22 de febrer, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2012, publicada al DOGC núm. 6075 de 27 de febrer de 2012 el seu valor és de 0,1498€/m³) afectat dels coeficients que s'esmenten a l'article 71.10 (TGG) i que es detallen a l'apartat 3.4.

Aquesta situació prové de:

- la supressió de l'article 64.2.d) que motiva **l'eliminació de l'exempció** del cànon en **l'abastament fet a través de xarxes bàsiques i l'abastament en alta** a d'altres serveis públics de distribució d'aigua potable, i
- **la definició de la base imposable** del cànon de l'aigua **com l'aigua utilitzada** i, en el cas dels usos per abastaments a tercers, s'entén que inclou el volum d'aigua captat del medi, el procedent d'infraestructures de l'ACA, d'una corporació de dret públic adscrita a l'Administració hidràulica, el comprat a tercers i el produït en instal·lacions d'aigua marina (art. 67.1)

3.2. Determinació de la base imposable

La Determinació de la base imposable es pot efectuar mitjançant :

- Estimació Directa
- Estimació Objectiva
- Estimació Indirecta
- **Pels subministradors en alta i els operadors que utilitzin més d'un milió de metres cúbics**, la base imposable es determina obligatòriament pel sistema **d'estimació directa** mitjançant **comptadors homologats** o altres sistemes de control.
- Per la resta de subministradors que no opten pel sistema d'estimació directe o no presenten les dades exigides, s'entén que opten expressament per **l'estimació objectiva**. En aquest cas la fórmula aplicable serà:

$$\text{Volum anual utilitzat} = 500 \text{ litres/abonat/dia} \times \text{núm. d'abonats} \times 365 \text{ dies}$$

(En aquest cas i als efectes de l'aplicació dels coeficients que s'esmenten als següents punts, es considerarà un volum de **pèrdues** de la xarxa d'un **30%** i que la totalitat de l'aigua es capta del medi).

- En els casos de manca de dades o quan l'Agència detecti que les dades declarades son incorrectes i no s'ajusten a la realitat i no es consideri aplicable l'estimació objectiva es

Agència Catalana de l'Aigua

Provença, 204-208
08036 Barcelona
Tel. 93 567 28 00
Fax 93 567 27 80
NIF Q 0801031 F

determinarà la base per l'**estimació indirecta**, en base a les dades i antecedents de que disposa l'Agència.

3.3. Determinació del Cànon Aplicable

La Determinació del Cànon de l'aigua per a les activitats d'abastament d'aigua de caràcter urbà, s'efectua de forma similar a la resta d'activitats econòmiques. És a dir, l'import del cànon resulta de multiplicar els tipus aplicables aprovats(€/m³) per la base imposable.

$$\text{Import (€)} = \text{Tipus (€/m}^3\text{)} \times \text{Base Imposable (m}^3\text{)}$$

Cal tenir present que el tipus de gravamen específic és igual a zero, i que cal aplicar una sèrie de coeficients reductors sobre el tipus del gravamen general aplicable,

3.4. Coeficients reductors del tipus de gravamen general (TGG), art. 71.10.

En funció del destí i origen de les aigües utilitzades, s'aplicaran els següents coeficients:

Tipus	Valor	Destí dels Volums d'aigua utilitzats
C1	0,20	Volums no lliurats a tercers. Per raó de fuites i altres factors que facin reduir l'aigua lliurada respecte la utilitzada (total captada, produïda i comprada a un altre operador)
C2	0,07	Volums lliurats i procedents de captacions del medi (s'equiparen a volums captats del medi els procedents d'infraestructures de l'ACA o de Corporacions de dret públic adscrites a l'Administració hidràulica i les produccions d'instal·lacions pròpies de tractament d'aigua marina).
C3	0	Lliurats a tercers i comprats a un altre operador (en alta).

A més a més, als municipis inclosos a conques intercomunitàries s'aplicarà un coeficient de 0,7.

3.5. Càlcul del l'import resultant i aplicació dels coeficients sobre el tipus de gravamen general (TGG).

- Per la determinació de l'import final i l'aplicació dels coeficients cal distingir els volums d'aigua utilitzats.
- Per tal de determinar els volums usats i la seva procedència, l'entitat subministradora declararà la procedència dels volums, amb l'objectiu de determinar els percentatges de cadascun dels orígens, amb els que es determinarà l'import resultant del Cànon a aplicar. L'expressió detallada per a l'aplicació dels coeficients esmentats és la següent:

$$\text{Import} = \text{TGG} \times \text{C1} \times \text{Vnll} + \text{TGG} \times \text{C2} \times \text{Vll} \times \%Vc + \text{TGG} \times \text{C3} \times \text{Vll} \times \%Va$$

Ón:

- Vnll : Volum no lliurat.
- VII : Volum Lliurat a tercers (en alta i baixa)
- %Vc: Percentatge d'aigua procedent de captacions pròpies.

Els Volums procedents de captacions pròpies inclouen els de captacions del medi, d'infraestructures de l'ACA o de instal·lacions pròpies d'aigua marina i les procedents de Corporacions de dret públic².

- %Va: Percentatge d'aigua procedent de compra a tercers (alta)

A continuació es proposa un exemple dels càlculs a realitzar :

Origen de l'aigua	Volum	Percentatge
Pròpia	70.000 m ³	70 %
Comprada	30.000 m ³	30 %
Total	100.000 m ³	100 %

S'aplicaran als volums utilitzats els percentatges anteriors segons el destí de l'aigua lliurada (aquest exemple planteja un supòsit de 80.000 m³ d'aigua lliurada a tercers):

Destí dels metres cúbics usats	Volums usats	%	Volums lliurats estimant origen
No lliurats a tercers	20.000 m ³ (1)	100 %	20.000 m ³
Lliurats i No comprats a un altre operador	80.000 m ³ (2)	70 %	56.000 m ³
Lliurats i comprats a un altre operador		30 %	24.000 m ³
Total aigua usada	100.000 m³		100.000 m³

- (1) Els volums no lliurats es calculen a partir de la diferència entre el total dels volums utilitzats (captats, comprats i produïts en ITAM's) i els lliurats. Tanmateix en cas que les dades dels volums lliurats no es corresponguin amb el període dels volums captats es pot optar per declarar dades provisionals, que caldrà regularitzar.
- (2) Es consideren el total de volums lliurats independentment si és lliuren en alta i baixa.

- c. L'import final a autoliquidar serà la suma dels parcials resultants de multiplicar cada volum pel tipus de gravamen general vigent i el coeficient reductor corresponent.

Import TGG = Volum x TGG X Coeficient reductor

² Corporacions de dret públic, enteses com persones jurídiques de base associativa, i per tant integrades per una pluralitat de persones que obligatòriament en formen part, per a l'assoliment de les finalitats que els hi atribueix la llei de creació (col·legis professionals, cambres de comerç, cambres agràries, comunitats d'usuaris...). No s'han de confondre amb les empreses públiques, que es creen per llei sense integrar membres.

Volums lliurats estimant origen	TGG vigent	Coefficient reductor	Import TGG
20.000 m ³	0,1498	0,20	599,20 €
56.000 m ³	0,1498	0,07	587,22 €
24.000 m ³	0,1498	0	0,00 €
100.000 m ³			1.186,42 €

3.6. Procediment per a la presentació de la declaració i autoliquidació del cànon de l'aigua i declaració de volums

La unitat de declaració és, amb caràcter general, cadascun dels municipis on es subministra aigua i, per tant, en els casos en què en un mateix municipi es subministri mitjançant més d'una xarxa de distribució d'aigua, només s'ha de presentar una única declaració que englobi totes les captacions d'aigües.

En els casos que existeixi una xarxa física i de gestió que agrupi més d'un municipi, i en la que es comparteixin captacions, infraestructures de distribució i sistemes tarifaris, es considera aquesta agrupació com una unitat a efectes de presentació de la declaració que pertoqui. Si es presenta una declaració que agrupa més d'un municipi, caldrà presentar una relació dels municipis englobats a la mateixa.

En tot cas la quantitat a ingressar corresponent a l'autoliquidació pot resultar de l'agrupació de les dades de més d'un municipi o xarxa de distribució,

Als efectes dels procediments de presentació de les dades i les autoliquidacions s'estableixen dos procediments en funció del volum anual d'aigua utilitzat en el conjunt de Catalunya :

- d. Procediment Simplificat: Empreses que utilitzen **menys d'un milió de metres cúbics** .
- e. Procediment Ordinari : Empreses que utilitzen **mes d'un milió de metres cúbics** .

3.6.1. Procediment simplificat.

- Declaració Trimestral dels volums d'aigua utilitzats captats i comprats. (volums registrats pels mecanismes de control o lectures dels aparells de mesura). A presentar amb data límit el dia del 20 del mes següent al del trimestre natural a què es refereix
- Declaració anual dels volum d'aigua utilitzats i autoliquidació de l'import del cànon corresponent. A presentar amb data **límit 20 de març** de l'any següent a l'exercici a què es refereix.

Agència Catalana de l'Aigua

Provença, 204-208
08036 Barcelona
Tel. 93 567 28 00
Fax 93 567 27 80
NIF Q 0801031 F

3.6.2. Procediment ordinari.

- Declaració setmanal dels volums d'aigua utilitzats captats i comprats. (volums registrats pels mecanismes de control o lectures dels aparells de mesura).
- Declaració Trimestral dels volum d'aigua utilitzats i autoliquidació de l'import del cànon corresponent. En el cas que les dades del volum lliurat no es coneguin o no es corresponguin amb el període de les dades del volum captat i comprat, es declararà una dada provisional que caldrà regularitzar anualment.

Aquestes dades es presentaran **trimestralment** i amb data límit el dia 20 del mes següent al del trimestre natural a què es refereix.

- En els casos de municipis o xarxes d'haver fet alguna declaració-autoliquidació provisional, caldrà presentar **Declaració Resum Anual** com a data **límit 20 de març** de l'any següent a l'exercici a què es refereix, per tal de regularitzar les dades i els imports declarats prèviament.

3.7. Mesures temporals

Durant els exercicis 2012 i 2013, no s'exigirà el cànon de l'aigua corresponent als usos per abastaments a tercers a les entitats amb consums inferiors a 20.000 m³ anuals.

